

मुड्केचुला गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित
स्थानीय राजपत्र

मुड्केचुला गाउँपालिका गाउँ प्रहरी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९

भाग-४

खण्ड ४, मुड्केचुला गाउँपालिका, असार महिना १० गते २०७९, संख्या

:.....

मुड्केचुला गाउँकार्यपालिका कार्यालय नर्कु, डोल्पा

गाउँपालिका गाउँ प्रहरी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९

गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७९।०३।०९

श्री नेपाल सरकार, संघिय मामिला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालय द्वारा स्थानिय तह संचालन व्यवस्था भए बमोजिम मुङ्केचुला गाउँपालिका, डोल्पाले आफ्नो कार्य क्षेत्रमा गाउँपालिका प्रहरी राख्न आवश्यक भएको हुनाले स्थानिय तह संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) क (१). ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी मुङ्केचुला गाउँपालिकाले यो नियमावली बनाएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यो नियमावलीको नाम मुङ्केचुला गाउँपालिका गाउँ प्रहरी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९ रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा , -

- (क) “गाउँपालिका गाउँ प्रहरी” भन्नाले स्थानिय तह संचालन ऐन २०७४ को दफा ११को उपदफा (२) क (१) ले दिएको अधिकार बमोजिम करार वा ज्यालादारीमा नियुक्त भएका व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
- (ख) “ऐन” भन्नाले स्थानिय तह संचालन ऐन २०७४ सम्भन्नु पर्छ ।
- (ग) “कार्यक्षेत्र” भन्नाले यस गाउँपालिकाले ओगटेको भुभाग वा गाउँपालिकाको भित्री ठाउँ विशेषलाई वा वडाले ओगटेको भुभागलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (घ) “कार्यालय” भन्नाले गाउँपालिका कार्यालय र वार्ड कार्यालय दुवैलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ङ) “तोकिए वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस कार्यविधि अन्तर्गत तोकिए वा तोकिए बमोजिम सम्भन्नु पर्छ ।
- (च) “पदपुर्ति समिति” भन्नाले नियम ६ बमोजिमको पदपुर्ति समिति सम्भन्नु पर्छ ।
- (छ) “कर्मचारी” भन्नाले गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कार्यरत नेपाल सरकार अन्तर्गत निजामती सेवा नियमावली अन्तर्गत नियुक्त भएका कर्मचारी सम्भन्नु पर्छ ।
- (ज) “वरिष्ठ समेत” भन्नाले वरिष्ठ गाउँपालिका गाउँप्रहरी भनि सम्भन्नु पर्छ ।
- (झ) “करार” भन्नाले अनुसची १ मा तोकिएको ढाँचा बमोजिम दुई वा सो भन्दा बढी पक्ष बिच समय, पारिश्रमिक एवं आवश्यकता अनुसार शर्तहरु समेत तोकेर तोकिएको कार्य सम्पादन गर्नको लागि गरिएको सम्झौता भनि सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद २

गाउँपालिका गाउँ प्रहरीको श्रेणी, पद र कार्यालय सम्बन्धि व्यवस्था

३. श्रेणी र पद :

- (क) गाउँपालिका गाउँ प्रहरी राजपत्र अनङ्कित र श्रेणी बिहिन सरह हुनेछ ।
- (ख) गाउँपालिका गाउँ प्रहरीको श्रेणी र पद देहाय अनुसार हुनेछ ।
  - (१) बरिष्ठ गाउँपालिका गाउँ प्रहरी - राजपत्र अनङ्कित चतुर्थ श्रेणी
  - (२) गाउँपालिका गाउँ प्रहरी - श्रेणी विहिन

४. पदसंख्या निर्धारण :

- (क) गाउँपालिका गाउँ प्रहरीको पदसंख्या देहाय बमोजिम निर्धारण हुनेछ ।
  - (१) गाउँपालिकाका प्रत्येक वडाहरूमा कम्तीमा १ जना गाउँपालिका गाउँप्रहरी र गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा कम्तीमा १ जना गाउँपालिका गाउँप्रहरी (१ जना बरिष्ठ गाउँपालिका प्रहरी समेत) को अनिवार्य रूपमा व्यवस्था हुने गरी गाउँपालिका गाउँप्रहरीको पदसंख्या निश्चित गर्नुपर्नेछ ।
  - (२) गाउँपालिकाका वडाहरूमा गाउँपालिका गाउँप्रहरीको संख्या निर्धारण गर्दा वडाको जनसंख्यालाई आधार बनाई प्रत्येक पाँच हजार जनसंख्याको लागि १ जना गाउँपालिका गाउँप्रहरी रहने गरी हाल जम्मा ५ जनाको दरबन्दी रहनेछ ।
- (ख) नियम ४ को उपनियम १ र २ अनुसार पदसंख्या निर्धारण गर्ने कार्य गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सिफारिशमा गाउँकार्यपालिकाले गर्नेछ ।

५. कार्यालय सम्बन्धि व्यवस्था :

- (क) गाउँपालिका गाउँ प्रहरीको कार्यालय भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय वा गाउँपालिकाले व्यवस्था गरे बमोजिमको कार्यालय वा गाउँपालिका अन्तर्गतका वार्ड कार्यालयमा खटाउन सकिनेछ ।
- (ख) बरिष्ठ गाउँपालिका गाउँ प्रहरीको कार्यालय भन्नाले गाउँपालिकाको कार्यालय वा गाउँपालिकाले व्यवस्था गरे बमोजिमको कार्यालय हुनेछ ।

परिच्छेद ३

पदपुर्ति सम्बन्धि व्यवस्था

६. गाउँपालिका गाउँप्रहरी सेवाको पदपुर्ति :

- (क) बरिष्ठ गाउँपालिका गाउँ प्रहरीको पदपुर्ति नेपाल प्रहरी वा अन्य सुरक्षा निकायबाट अवकाश प्राप्त वा सुरक्षा निकायका अधिकृत अनुसुची २ मा तोकिएको योग्यता बमोजिमको नेपाली नागरिक मध्येबाट खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा हुनेछ ।

- (ख) गाउँपालिका गाउँप्रहरीको पदपूर्ति अनुसूची २ मा तोकिएको योग्यता बमोजिमको नेपाली नागरिक मध्येबाट खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा हुनेछ ।
- (ग) गाउँपालिका गाउँप्रहरीको पदपूर्ति गर्दा समावेशी तरिकाले हुने गरी भर्ना गर्नु पर्छ ।
- (घ) गाउँपालिका गाउँप्रहरीको पदपूर्ति गर्दा नियम ४ बमोजिम चाहिने पदसंख्या अनुसार नेपालको संविधान २०७२ एवं प्रचलित ऐन कानूनमा विद्यमान रहेको समावेशिताको व्यवस्था अनुसार भर्ना गर्नु पर्छ ।

७. पदपूर्ति समितिको गठन :

- (क) गाउँपालिका गाउँप्रहरी सेवामा खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा छनौट गरी नियुक्तिको लागि अख्तियारवाला समक्ष सिफारिश गर्न देहाय बमोजिमको पदपूर्ति समिति गठन हुनेछ :-
  - (१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी - अध्यक्ष
  - (२) नेपाल सरकारको रा.प. तृतीय श्रेणीको प्रतिनिधि - सदस्य
  - (३) गाउँ कार्यपालिका कार्यालयका आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख - सदस्य
  - (४) अवकाश प्राप्त वा कार्यरत अधिकृत स्तरको प्रहरी वा सुरक्षाकर्मी - विज्ञ सदस्य
- (ख) उपनियम क बमोजिम गठन भएको पदपूर्ति समितिले खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा छनौट गरी नियुक्तिको लागि अख्तियारवाला समक्ष सिफारिश गर्नको लागि आफु मध्येबाट कुनै अधिकृतकौ संयोजकत्वमा सुरक्षा विज्ञ सहितको ३ सदस्यीय उपसमिति गठन गरी आफुमा रहेको अधिकार सुम्पन सक्नेछ ।
- (ग) नियम ७ को उपनियम क बमोजिम गठन भएको पदपूर्ति समिति मा विज्ञ सदस्यको रूपमा राखिएका अवकाश प्राप्त अधिकृत स्तरको गाउँप्रहरी वा सुरक्षाकर्मी आमन्त्रित सदस्यको रूपमा रहनेछ ।

८. पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (क) पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
  - (१) गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) को पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने,
  - (२) पदपूर्ति कार्यतालिका बनाउने,
  - (३) परिक्षाको किसिम तोक्ने,
  - (४) पदपूर्तिको लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने,
  - (५) परिक्षा संचालन गर्ने र नतिजा प्रकाशन गर्ने र
  - (६) नियुक्तिको लागि सिफारिश गर्ने ।
- (ख) पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धमा कुनै प्रकारको अवरोध वा जटिल समस्या आइपरेमा अख्तियारवाला समक्ष लिखित रूपमा जानकारी गराई निकास निकालिनेछ ।

९. न्यूनतम योग्यता :

- गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) पदमा खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा पुर्तिको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता अनुसूची २ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

१०. विज्ञापन प्रकाशन :

(क) पदपूर्ति समितिले पदपूर्तिको लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्दा राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा कमिमा ३० दिनको दरखास्त दिन सक्ने समयावधी राखेर देहायको विषय समेत खुलाई विज्ञापन प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

- (१) पदको नाम,
- (२) आवश्यक संख्या (पुरुष र महिला संख्या समेत खुलाउनु पर्ने),
- (३) दरखास्त दिने म्याद र स्थान,
- (४) दरखास्त दस्तुर,
- (५) आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता,
- (६) पेश गर्नु पर्ने आवश्यक प्रमाणहरू,
- (७) सम्पर्क मिति र स्थान,
- (८) परिक्षाको तरिका र
- (९) अन्य शर्तहरू

(ख) पदपूर्ति समितिले नियम १० को उपनियम क बमोजिम विज्ञापन प्रकाशन गर्दा चाहिए बमोजिमको संख्या र विषय एवं शर्त अनुसारको दरखास्त नपरेको अवस्थामा समितिको बैठक निर्णय अनुसार शर्तहरू थपघट गरी पुनः विज्ञापन प्रकाशन गर्न सक्नेछ ।

११. दरखास्त फाराम र प्रवेश पत्रको ढाँचा :

- (क) उम्मेदवारको दरखास्त फाराम र प्रवेश पत्रको ढाँचा अनुसुची ३ र अनुसुची ४ मा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।
- (ख) उम्मेदवारले प्रवेश पत्र हराएमा निजसंग तोकिएको शुल्क तिराई प्रवेश पत्रको प्रतिलिपी उपलब्ध गराइनेछ ।

१२. परिक्षा संचालन :

- (क) पदपूर्ति समितिले आवश्यकता अनुसारको परिक्षाको किसिम तय गरी परिक्षा संचालन हुनेछ ।
- (ख) उपनियम क बमोजिम परिक्षा संचालन गर्दा हरेक परिक्षाको नतिजा प्रकाशन भए पश्चात् क्रमवद्ध ढंगले परिक्षा संचालन हुनेछ ।

१३. नतिजा प्रकाशन :

- (क) उम्मेदवारले प्रथम परिक्षा दिए पश्चात् सो को नतिजा प्रकाशन गरेर प्रकाशित नतिजा अनुसार अर्को परिक्षामा सामेल हुन पाउनेछन ।
- (ख) उम्मेदवारको लागि तय गरिएको अन्तिम प्रकारको परिक्षा अधिको नतिजा प्रकाशन गर्दा आवश्यक माग संख्यामा सो को दुई तिहाई संख्याले थप हुने गरी उतिर्ण भएका उम्मेदवारहरूको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

(ग) पदपूर्ति समितिले अन्तिम प्रकारको परिक्षा संचालन पश्चात नतिजा प्रकाशन गर्दा वैकल्पिक उम्मेदवारको रूपमा आवश्यक माग संख्यामा उतिर्ण बाहेक एक तिहाई संख्याले हुन आउने उम्मेदवारहरु वैकल्पिक उतिर्ण उम्मेदवार हुने गरी नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।

(घ) पदपूर्ति समितिले अन्तिम नतिजा प्रकाशन पश्चात उम्मेदवारहरुको नियुक्तिको लागि अख्तियारवाला समक्ष सिफारिश गर्नेछ ।

१४. नियुक्ति गर्ने अधिकारी :

(क) पदपूर्ति समितिले अख्तियारवाला समक्ष सिफारिश भई सो को अनुमोदन भए पश्चात गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सफल उम्मेदवारलाई नियुक्ति दिनेछन ।

(ख) नियुक्ति दिने अधिकारीले सफल उम्मेदवारहरुलाई अनुमोदन भएको पन्ध्र दिन भित्र नियुक्ति दिनुपर्ने छ ।

१५. परिक्षण काल :

(क) गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) पदमा नियुक्ति पाएको गाउँप्रहरीलाई १ महिनासम्म परिक्षण कालमा राखिनेछ ।

(ख) उपनियम क अनुसार परिक्षण काल सन्तोषजनक भएको खण्डमा निजको नियुक्ति सदर गरी आवश्यकता अनुसार थप कार्यकालको लागि नियुक्ति दिइनेछ ।

१६. नियुक्ति वदर हुन सक्ने अवस्था :

(क) देहायको अवस्थामा नियुक्त गर्ने अधिकारीले गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) को नियुक्ति वदर गर्न सक्नेछ ।

(१) परिक्षण कालमा कार्य सम्पादनमा दक्षता नदेखिएमा वा जिम्मेवारी वहन गर्न असक्षम देखिएमा वा अनुसूची ५ मा तोकिए बमोजिम आचरण, वा

(२) नियम १५ को ख बमोजिम नियुक्ती सदर भई कार्य सम्पादन गरिरहेको गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) को अनुसूची ५ मा तोकिए बमोजिम आचरण सन्तोषजनक नदेखिएमा ।

(ख) नियम १६ मा जे उल्लेख भए पनि गाउँपालिका गाउँप्रहरीले कुनै पनि जघन्य खालको अपराध गरेको भनि तत्काल सबुत प्रमाण सहित फेला परेमा निजको नियुक्ति स्वतः वदर हुनेछ ।

परिच्छेद ४

गाउँपालिका गाउँप्रहरीको काम, कर्तव्य र अधिकार

१७. गाउँपालिका गाउँप्रहरीको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(क) गाउँपालिका गाउँप्रहरीको काम, कर्तव्य र अधिकारहरु देहाय बमोजिम हनेछ ।

(१) गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक सम्पत्ति जस्तै बाटो, ढल, पाटी-पौवा, मठ मन्दिर, पेटी, चउर, आदिको हानी नोक्सानी हुन नदिन नियमित रूपमा रेखदेख र सुरक्षाको व्यवस्था गर्ने र सो को जानकारी गाउँपालिका प्रशासनलाई गराउने ।

(२) सडे गलेका र वासी खानेकुराहरु बिक्री गरेको फेला परेमा प्रारम्भिक कार्यवाही चलाउने ।

- (३) चुङ्गीकर छली ल्याएको, ईजाजत वेगर पेशा व्यवसाय गरेको तथा विज्ञापन गरेको भेट्टिएमा आवश्यक कार्यवाहीको लागि सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई जानकारी गराउने ।
  - (४) घर बहाल कर र फुटपाथ, हाटबजार कर उठाउने कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
  - (५) छाडा चौपायाहरूलाई कान्जी हाउस पुऱ्याउने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
  - (६) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुऱ्याउने गरी थुपारेका निर्माण सामाग्रीहरू हटाउन लगाउने ।
  - (७) विना ईजाजत घर निर्माण कार्य भएको भेट्टिएमा रोक्का गरी कार्यालय मार्फत कारवाही चलाउने व्यवस्था गर्ने ।
  - (८) गाउँपालिका ऐन नियम र आदेशको बर्खिलाप गर्ने मानिसलाई सो नगर्न अनुरोध गर्ने र नमानेमा आवश्यक कारवाहीको लागि कार्यालयमा पेश गर्ने ।
  - (९) गाउँपालिकाको सम्पत्तिको रेखदेखमा सहयोग पुऱ्याउने ।
  - (१०) कार्यालयको अत्यन्त जरुरी पत्र बुझाउने काममा सहयोग गर्ने ।
  - (११) विना ईजाजत जथाभावी बसोबास गर्ने, टहरा, छाप्रा आदि आदेशानुसार हटाउने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
  - (१२) आफु खटिएको कार्यालयको निर्देशानुसार अन्य कार्यहरू गर्ने ।
  - १३) विपद खोज उद्धारमा सघाउ पुऱ्याउने ।
  - १४) कार्यालयको पालो पहरा सुरक्षा गर्ने ।
  - १५) फोहोर मैला ब्यबस्थापनमा सघाउ पुऱ्याउने ।
  - १६) शान्ती सुरक्षा अमन चैयनमा नेपाल प्रहरी लाई सहयोग गर्ने ।
- (ख) वरिष्ठ गाउँपालिका गाउँप्रहरीले नियम १७ को उपनियम क बमोजिमका काम कर्तव्य र अधिकारहरूको जिम्मेवारी वहन गर्नुका साथै मातहतका गाउँपालिका गाउँप्रहरीहरूको कार्यमा समन्वय ल्याउनुका साथै निरिक्षण एवं नियन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ५

विदा एवं पारिश्रमिक सम्बन्धि व्यवस्था

१८. विदा सम्बन्धि व्यवस्था :

- (क) गाउँपालिका गाउँप्रहरीहरूले नेपाल सरकारले तोकेको सार्वजनिक विदा बाहेक देहाय बमोजिमको थप विदा उपभोग गर्न पाउनेछन् ।
- (१) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले वर्षभरीमा जम्मा १२ दिन घर विदा पाउनेछन् ।
- (२) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले वर्षभरीमा जम्मा ६ दिन बिरामी विदा पाउनेछन् ।
- (३) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले वर्षभरीमा जम्मा ६ दिन भैपरी विदा पाउनेछन् ।
- (४) पुरुष गाउँपालिका गाउँप्रहरीले कार्यकाल भरीमा जम्मा २ पटक प्रत्येक पटक १५ दिनको दरले सुत्केरी स्याहार विदा पाउनेछन् ।

- (५) महिला गाउँपालिका गाउँप्रहरीले कार्यकाल भरीमा जम्मा २ पटक प्रत्येक पटक ६० दिनको दरले सुत्केरी विदा पाउनेछन् ।
- (६) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले आफ्नो कुल धर्म अनुसार क्रिया बस्नु परेमा वा निजको परिवारमा काज क्रिया गर्नको लागि सहोदर नाता सम्बन्धि व्यक्ति क्रिया बसेमा काज क्रियामा सघाउन र महिला गाउँपालिका गाउँप्रहरीको हकमा निजको पति क्रिया बस्नु परेमा जम्मा १५ दिन क्रिया विदा पाउनेछन् ।
- (ख) उपनियम क मा उल्लेख भए बाहेक अन्य कुनै प्रकारको विदा दिइने छैन ।
- (ग) उपनियम क मा उल्लेख भए अनुसारका विदाहरु अर्को वर्षको लागि संचित गर्न पाइने छैन ।

१९. पारिश्रमिक सम्बन्धि व्यवस्था :

- (क) गाउँपालिका गाउँप्रहरीहरुको तलब/पारिश्रमिक देहाय बमोजिम हनेछ ।
- (१) गाउँपालिका गाउँप्रहरीहरुको मासिक तलब/पारिश्रमिक नेपाल सरकारले तोकेको न्युनतम मासिक पारिश्रमिक भन्दा कम नहुने गरी गाउँकार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- (२) वरिष्ठ गाउँपालिका गाउँप्रहरीको मासिक तलब वा पारिश्रमिक उपनियम क को १ बमोजिम तोकिएको पारिश्रमिक भन्दा थप सुविधा पाउने गरी गाउँकार्यपालिकाले तोके बमोजिम हनेछ ।
- (ख) गाउँपालिका गाउँप्रहरीहरुले कुनै पनि विदा बचाए बापत थप पारिश्रमिक सुविधा पाउने छैनन् ।
- (ग) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले १ वर्ष कार्य गरे पश्चात अर्को वर्ष कार्य गर्दा खाइपाइ आएको मासिक पारिश्रमिकको शत प्रतिशतले हुन आउने रकम चाडपर्व खर्च बापत आर्थिक सुविधाको व्यवस्था हुनेछ ।
- (घ) गाउँपालिका गाउँप्रहरीहरुले तोकिएको कार्यक्षेत्रमा खटिएको व्यहोरा सम्बन्धित वडा वा गाउँपालिका कार्यालयले प्रमाणित गरे पश्चात्त पारिश्रमिक भुक्तानी हुनेछ ।

परिच्छेद ६

अनुगमन, कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन एवं नियन्त्रण

२०. अनुगमन :

- (क) गाउँपालिका तथा यसले ओगटेको भुभाग भित्र खटिएका गाउँपालिका गाउँप्रहरीको कार्यको अनुगमन कार्यलाई देहाय बमोजिम गरिनेछ ।
- (१) गाउँपालिका गाउँप्रहरी खटिएको वडाको हकमा तहाँको वडा कार्यालयले तोकेका कर्मचारीले र गाउँ कार्यपालिकाको हकमा तहाँबाट तोकिएका कर्मचारीले नियमित अनुगमन गर्नेछन् ।
- (२) गाउँपालिका प्रशासनबाट समेत नियमित अनुगमन कार्य गर्नु पर्दछ ।
- (३) गाउँपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयले तहाँ खटिएका गाउँपालिका गाउँप्रहरीको अनुगमन प्रतिवेदन प्रत्येक ३ महिनामा गाउँपालिका कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (४) गाउँपालिका कार्यालयले वडा कार्यालयहरुबाट प्राप्त गरेको र आफ्नो अनुगमन प्रतिवेदन समेत तयार पारी गाउँकार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले प्रयोग गर्ने जिन्सी सामाग्रीहरुको गाउँपालिका प्रशासनबाट तथा तोकिएको कर्मचारीबाट आवश्यकता अनुसार छड्के एवं नियमित जाँच हुनु पर्दछ ।
- २१. कार्य सम्पादन मुल्याङ्कन एवं नियन्त्रण :**
- (क) नियम २० उपनियम क को ३ र ४ बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदनहरुको आधारमा तेस्रो त्रैमासिकको अनुगमन प्रतिवेदन अख्तियारवाला समक्ष पेश भए पछि गाउँपालिका गाउँप्रहरीको कार्य सम्पादन मुल्यांकन कार्य हुनेछ ।
- (ख) नियम २१ को क अनुसार कार्य सम्पादन मुल्यांकन गर्नको लागि आवश्यक विधि र प्रक्रियाको कार्यकारी अधिकृतले ढाँचा तयार गरी/गर्न लगाई गाउँकार्यपालिकाबाट अनुमोदन गराउनुपर्नेछ ।
- (ग) नियम २१ को उपनियम क र ख अनुसार गाउँपालिका गाउँप्रहरीको सेवा अवधि थप गर्ने वा नगर्ने भन्नेमा गाउँपालिका कार्यालयले गाउँकार्यपालिकाको बैठकमा सिफारिश गर्नुपर्नेछ ।
- (घ) गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट सिफारिश अनुमोदन भई आए पश्चात प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिका प्रहरीको सेवा अवधि थप गर्नेछन ।
- (ङ) गाउँपालिका गाउँप्रहरीले आफु जुन वडा वा स्थानमा गाउँपालिकाद्वारा खटाइएको हो सो कार्यक्षेत्र वा वडाको कार्यालयमा दैनिक रुपमा उपस्थित भई हाजिरी जनाई कार्य सम्पादन गर्नुपर्नेछ ।
- (च) गाउँपालिका गाउँप्रहरीको कार्य सम्पादन स्तरलाई उच्चरखल हुन नदिन तोकिएको कार्यक्षेत्रका वडा कार्यालय र गाउँपालिका कार्यालयले नियन्त्रण र आवश्यक निर्देशन गर्नेछ ।

परिच्छेद ७ विविध

२२. पोशाक :

- (क) गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) को पोशाक गाउँकार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- (ख) उपनियम क बमोजिम पोशाकको व्यवस्था गर्दा नेपालको संविधानको प्रतिकुल हुने खालको पोशाकको व्यवस्था गर्न पाइने छैन ।
- (ग) गाउँपालिकाको कार्यालयले पोशाक खर्च बापत गाउँपालिकाले गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) लाई रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२३. जिन्सी सामाग्री सम्बन्धमा :

- (क) गाउँपालिकाको कार्यालयले नियम २२ को उपनियम क बाहेकको आवश्यक पर्ने जिन्सी सामाग्रीहरु गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) लाई उपलब्ध गराउनेछ ।
- (ख) गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) ले आफुले प्राप्त गरेका जिन्सी सामाग्रीहरु मसिक रुपमा अद्यावचीक गरी राख्नु पर्नेछ ।

२४. विदा सम्बन्धि थप व्यवस्था :

- (क) गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) ले परिक्षण काल भरी परिच्छेद ५ को नियम १८ अनुसार पाउने विदा मध्ये घर विदा र बिरामी विदा पाउने छैन ।
- (ख) परिक्षण काल समाप्त भए पश्चात उपनियम क अनुसार नपाइने विदा समेतलाई जोडी नियम १८ अनुसार नै विदाको सुविधा प्राप्त हुनेछ ।

२५. उपदान सम्बन्धमा :

- (क) गाउँकार्यपालिकाले गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) ले लगातार ५ वर्ष सेवा गरे पश्चात उपदान स्वरूप कार्यपालिकाले तोके बमोजिम आर्थिक सुविधा दिन सक्नेछ ।
- (ख) उपनियम क अनुसार गाउँकार्यपालिकाले नियम बनाई उपदानको व्यवस्था गर्नेछ ।

२६. राजिनामा सम्बन्धमा :

- (क) गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) ले आफुले गर्दै आएको सेवा कार्य त्यागी राजिनामा दिन चाहेमा गाउँपालिकाको कार्यालयमा आफुले कार्य छोडनु १ महिना अघि नै राजिनामा दिनु पर्नेछ ।
- (ख) यदि नियम २६ को उपनियम क अनुसार राजिनामा नदिएमा सेवा गरेको अन्तिम महिनाको पारिश्रमिक भुक्तानी पाउने छैन ।
- (ग) माथि उपनियम क र ख मा जे लेखेको भएपनि यदि गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) ले असाध्य रोगव्याधिले वा ठुलो चोटपटकले गर्दा सेवा त्याग गरेमा वा निजको मृत्यु भएको खण्डमा निजले पाउनु पर्ने बांकी पारिश्रमिक गाउँपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त हुनेछ ।

२७. बिमा सम्बन्धमा :

गाउँकार्यपालिकाले गाउँपालिका गाउँप्रहरीको सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै उनीहरुको लागि आवश्यक बिमाको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

२८. ऐन नियमको पालना :

गाउँपालिकाको कार्यालयले यस नियमावली अनुसार करार सेवामा नियुक्त भएका प्रहरीहरूसंग सम्बन्धित दण्ड सजाय एवं पुरस्कारको लागि आवश्यक काम कार्यवाही गर्दा नेपालको संविधानको साथै देशमा विद्यमान रहेका ऐन नियममा रहेका प्रावधानहरुको अवलम्बन गरी आवश्यक काम कार्यवाही गर्नेछ ।

२९. ज्यालादारी व्यवस्था :

- (क) गाउँपालिकाले आफ्नो भौगोलिक कार्यक्षेत्रको सुरक्षा वा मेला, चाडपर्व जस्ता अन्य कार्यको लागि अत्यावश्यक लागेमा दैनिक ज्यालादारीमा समेत गाउँपालिका गाउँप्रहरीको व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ ।
- (ख) नियम २९ को उपनियम क अनुसार प्रहरीको नियुक्ती र पारिश्रमिक तोक्ने कार्य गाउँपालिका अध्यक्षबाट अनुमती लिई कार्यकारी अधिकृतले गर्नेछ ।

(ग) नियम २९ को उपनियम क अनुसार नियुक्त भएको प्रहरीको अभिलेख राख्ने, कार्य सम्पादन गर्न लगाउने, अनुगमन गर्ने र हाजिरी प्रमाणित गर्ने कार्य गाउँपालिका प्रशासन वा तोकिएको वडा कार्यालयले गर्नेछ ।

(घ) ज्यालादारीमा खटिएका गाउँप्रहरीको पारिश्रमिक नेपाल सरकारले अदक्ष कामदारको लागि तोकेको न्यूनतम दैनिक ज्याला दर भन्दा कम नहुने गरी दिइनेछ ।

३०. प्रशासनिक व्यवस्थापन :

यस कार्यविधि अनुसार नियुक्त गरिएका सम्पूर्ण गाउँपालिका गाउँप्रहरी (वरिष्ठ समेत) हरुको प्रशासनिक व्यवस्थापन गर्ने कार्य गाउँपालिका कार्यालयको प्रशासन शाखा वा तहाँबाट व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

३१. अख्तियारी सम्बन्धमा :

यो गाउँपालिका गाउँप्रहरी व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७८ मा व्यवस्था गरिएका नियम, उपनियमहरु संसोधन एवं थपघट गर्ने सम्पूर्ण अधिकार गाउँकार्यपालिकामा निहित रहनेछ ।

करार सम्झौताको नमूना फाराम
(नियम २ को उपनियम भू संग सम्बन्धित)

करार सेवा सम्झौता पत्र

मुङ्केचुला गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय र जिल्ला डोल्पा, मुङ्केचुला गाउँपालिका, वडा नं. .... बस्ने श्री ..... विच भएको सेवा करार लिने दिने सम्बन्धिको करार पत्र ।

मुङ्केचुला गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय (यस पछि प्रथम पक्ष भनिने) र जिल्ला डोल्पा मुङ्केचुला गाउँपालिका, वडा नं. .... बस्ने ..... को छोरा/छोरी बर्ष ..... को श्री..... (यस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) का विच मुङ्केचुला गाउँपालिका भित्र सुरक्षा र रेखदेख कार्यको लागि गाउँपालिका पदमा सेवा करारमा लिने दिने कार्यको लागि देहायको शर्तहरूको अधिनमा रही दोश्रो पक्षले पहिलो पक्षलाई सेवा उपलब्ध गराउन मन्जुर भई करार सम्झौता गरी एक/एक प्रति आपसमा बुझी लियौं दियौं ।

१. यो करारनामाको अवधि मिति २०७८। .... गतेबाट २०७८।... गतेसम्म जम्मा ६ महिनाको परिक्षण कालको हुनेछ ।
२. सेवा गरे बापत महिना भुक्तानी भए पछि मासिक पारिश्रमिक बापत रु. .... (अक्षरूपी .....) प्रथम पक्षले दोश्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने छ ।
३. कुनै कारणवश दोश्रो पक्षले आफुले गर्दै आएको सेवा कार्य त्यागी राजिनामा दिन चाहेमा वा करार भंग गर्न चाहेमा १ महिना अघि नै प्रथम पक्षलाई लिखित जानकारी वा राजिनामा दिनु पर्नेछ । अन्यथा दोश्रो पक्षले १ महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम प्रथम पक्षलाई बुझाउनु पर्ने छ ।
४. दोश्रो पक्षले सेवा त्याग गर्दा आफुसंग रहेको जिन्सी सामान र तिर्नु पर्ने बाकी बुझाई फरफारक गर्नु पर्नेछ र सो बमोजिम नभएमा प्रथम पक्षले दोश्रो पक्षलाई नियमानुसार कारवाही गर्नेछ ।
५. दोश्रो पक्षले यस करारपत्रका साथ संलग्न कार्यविवरण अनुसारको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धि जिम्मेवारीमा कुनै प्रकारको ढिलासुस्ती, लापरवाही गरेमा वा कुनै पनि तोकिएको काम समयमा जिम्मेवारी पूर्वक पुरा नगरेमा वा दोश्रो पक्षको काम पहिलो पक्षलाई सन्तोषजनक नलागेमा पहिलो पक्षले कुनै पनि समय करार भंग गर्न वा काम नभएको अवधीको सुविधा कट्टा गर्न सक्नेछ ।
६. दोश्रो पक्षले गैह्र जिम्मेवारी ढंगले काम गरी पहिलो पक्षलाई हानी नोक्सानी पुर्याएमा पहिलो पक्षले तोके बमोजिमको हानी नोक्सानीको रकम हर्जाना स्वरुप दोश्रो पक्षले पहिलो पक्षलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

७. दोश्रो पक्षले करार तथा संलग्न अनुसारको काम, कर्तव्य र अधिकार अनुसार काम गर्दा पाउने विदा तथा अन्य सुविधाहरु गाउँपालिका गाउँप्रहरी व्यवस्थापन कार्यविधि ,२०७५ मा व्यवस्था भए बमोजिम प्राप्त गर्न सक्नेछ ।
८. दोश्रो पक्षको कार्य पहिलो पक्षलाई सन्तोषजनक लागेमा पहिलो पक्षले दोश्रो पक्ष संगको करार नियुक्ति सदर गरी अवधि थप गर्न सक्नेछ ।
९. प्रथम पक्षले दोश्रो पक्षलाई पोशाक खर्च उपलब्ध गराउने छ ।
१०. यस करारनामामा हस्ताक्षर गर्ने दुवै पक्षको पुरा विवरण एवं हस्ताक्षर निम्नानुसार रहेको छ ।

पहिलो पक्षको तर्फबाट

दोश्रो पक्षको तर्फबाट

हस्ताक्षर : .....

हस्ताक्षर .....

नाम थर : .....

नाम थर .....

दर्जा : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मुङ्केचुला गा.पा. वडा नं.....

कार्यालयको छाप

इति सम्वत् २०७९ साल ..... महिना ..... गते ..... रोज ..... शुभम् ।

गाउँपालिका गाउँप्रहरीको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता
(नियम ६ र ९ संग सम्बन्धित)

(क) गाउँपालिका गाउँप्रहरीको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता निम्नानुसार रहेको छ ।

१) नेपाली नागरिकता भएको ।

२) १८ वर्ष पूरा भई ३५ वर्ष ननाघेको । (महिलाको हकमा ४० वर्ष ननाघेको)

३) कम्तीमा ८ कक्षा उत्तिर्ण भएको ।

४) पुरुषको हकमा शरीरको उंचाई घटीमा ५ फिट २ ईन्च र वजन घटीमा ५० के. जी. हुनुपर्ने ।

(महिलाको हकमा शरीरको उंचाई घटीमा ५ फिट र वजन घटीमा ४५ के. जी. हुनुपर्ने)

५) कुनै प्रकारको गैर कानुनी कार्यमा संलग्नता नरहेको लिखित जानकारी दिनुपर्ने ।

६) शारिरीक रुपमा स्वस्थ रहेको/काम गर्न सक्ने प्रमाणित भएको ।

(ख) वरिष्ठ गाउँपालिका प्रहरीको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता निम्नानुसार रहेको छ ।

१) नेपाली नागरिकता भएको ।

२) २५ वर्ष पूरा भई ४५ वर्ष ननाघेको ।

३) कम्तीमा एस.एल.सि. परिक्षा उत्तिर्ण भएको ।

४) कुनै प्रकारको गैर कानुनी कार्यमा संलग्नता नरहेको लिखित जानकारी दिनुपर्ने ।

५) शारिरीक रुपमा स्वस्थ रहेको/काम गर्न सक्ने प्रमाणित भएको ।

६) प्रहरी वा सुरक्षा सेवामा घटिमा ५ वर्षको अनुभव भएको ।

रु. १० को
हुलाक
टिकट

मुङ्केचुला गाउँपालिका
गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय
डोल्पा

अनुसुची - ३

दरखास्त फारामको नमुना
(नियम ११ को उपनियम क संग सम्बन्धित)

पासपोर्ट साईजको
फोटो

नियुक्त हुन चाहेको पद :

विज्ञापन नम्बर :

आवेदन पेश गरेको कार्यालय :

व्यक्तिगत विवरण :

नाम थर :

जन्म मिति :

स्थायी ठेगाना :

बाबुको नाम :

आमाको नाम:

पेशा :

विवाहित वा अविवाहित :

शैक्षिक योग्यता : ..... उत्तिर्ण

नागरिकता नम्बर :

हजुर बाबाको नाम :

नागरिकता जारी भएको मिति/जिल्ला :

संलग्न गरेको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपीहरु :

१.

२.

३.

.....

.....

औंठा छाप

दांया

बांया

माथी उल्लेख गरेका र संलग्न गरेका जानकारी एवं कागजातहरु सही सांचो हुन । फरक परे कानुन बमोजिम सहूँला बुभूँला ।

मिति:

निवेदकको हस्ताक्षर

अनुसुची - ४

प्रवेश पत्रको नमुना
(नियम ११ को उपनियम क संग सम्बन्धित)

परिक्षा प्रवेश पत्र

नियुक्त हुन चाहेको पद :

विज्ञापन नम्बर :

विज्ञापन मिति :

दर्ता नम्बर :

नाम थर :

श्रेणी, तह :

उम्मेदवारको दस्तखत नमुना :

सम्बन्धित कर्मचारीले भर्ने :

यस कार्यालयबाट लिइने उक्त पदको परिक्षामा तंपाईलाई संलग्न हुन अनुमती दिइएको छ । विज्ञापनमा तोकिएको शर्त नपुगने ठहर भएमा जुनसुकै अवस्थामा पनि यो अनुमती रद्ध हुन सक्नेछ ।

पासपोर्ट साईजको
फोटो

मिति :

.....

अधिकृतको दस्तखत

.....

परिक्षा प्रवेश पत्र

नियुक्त हुन चाहेको पद :

विज्ञापन नम्बर :

विज्ञापन मिति :

दर्ता नम्बर :

नाम थर :

श्रेणी, तह :

उम्मेदवारको दस्तखत नमुना :

पासपोर्ट साईजको
फोटो

सम्बन्धित कर्मचारीले भने :

यस कार्यालयबाट लिइने उक्त पदको परिक्षामा तपाईंलाई संलग्न हुन अनुमती दिइएको छ । विज्ञापनमा तोकिएको शर्त नपुग्ने ठहर भएमा जुनसुकै अवस्थामा पनि यो अनुमती रद्द हुन सक्नेछ ।

मिति :

.....

अधिकृतको दस्तखत

अनुसुची - ५

गाउँपालिका गाउँप्रहरीमा हुनुपर्ने आचरण
(नियम १६ को उपनियम (क) संग सम्बन्धित)

गाउँपालिका गाउँप्रहरीमा हुनुपर्ने आचरण देहाय अनसार रहेका छन् ।

१. कुनै प्रकारको कुलतमा परेको नहुनु पर्ने,
२. सरल, ईमान्दार र सहयोग गर्न तत्पर हुनु पर्ने,
३. कुनै राजनैतिक पार्टीको सदस्य नहुनु पर्ने,
४. कुनै प्रकारको अपराधिक गिरोहमा आवद्ध नहुनु पर्ने,
५. कुनै प्रकारको फौजदारी अभियोग नलागेको हुनु पर्ने,
६. ड्युटीमा खटिएको समयमा कुनै प्रकारको मादकपदार्थ सेवन गर्न नहुने र
७. ड्युटीमा खटिएको समयमा कोही व्यक्ति संग झगडा एवं रिसराग गर्न नहुने ।

आज्ञाले

तिर्थराज महतारा

नि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मुद्रक : भुसाल अफसेट प्रेस प्रा.लि. नेपालगंज, सम्पर्क ९८५१२१८१४८